

**UCHWAŁA NR XIX/170/2016
RADY MIEJSKIEJ W GOGOLINIE**

z dnia 28 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn. „Program profilaktyki nowotworowej w Gminie Gogolin na lata 2016-2020”.

Na podstawie art. 18 ust 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 r., poz. 446) oraz art. 7 ust. 1 pkt. 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2015 r., poz. 581, 1240, 1269, 1365, 1569, 1692, 1735, 1830, 1844 i 1991 oraz z 2016 r., poz. 65) Rada Miejska w Gogolinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji program polityki zdrowotnej „Program profilaktyki nowotworowej w Gminie Gogolin na lata 2016-2020”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gogolina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Gogolinie

Piotr Czok

Załącznik do Uchwały Nr XIX/170/2016
Rady Miejskiej w Gogolinie
z dnia 28 kwietnia 2016 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWOROWEJ W GMINIE GOGOLIN NA LATA 2016-2020

Rozdział 1

Problem zdrowotny

Według jednej z definicji nowotwór to nieprawidłowa tkanka charakteryzująca się nadmiernym rozrostem, nie podporządkowanym prawidłowym funkcjom organizmu. Niekontrolowane przez mechanizmy fizjologiczne mnożenie się komórek prowadzi do uszkodzenia narządu macierzystego oraz sąsiadujących.

Nowotwory możemy podzielić na łagodne i złośliwe. Łagodne charakteryzują się powolnym wzrostem i nie dają przerzutów na pozostałe zdrowe tkanki. Przebieg kliniczny jest zazwyczaj bezobjawowy, a rokowania co do całkowitego wyleczenia są najczęściej dobre. Nowotwory złośliwe różnią się w dużym stopniu od łagodnych i często przerzucają się na pozostałe narządy poprzez naczynia limfatyczne i krwionośne. Ze względu na powstawanie przerzutów leczenie kliniczne jest ciężkie, a rokowania na całkowite wyleczenie bardzo niepewne.

Medycyna od lat draży temat przyczyn powstawania nowotworów, które stały się chorobą cywilizacyjną XX wieku. Czynnikiem rakotwórczym mającym wpływ na rozwój schorzenia są między innymi predyspozycje genetyczne, wiek, ogólny stan zdrowia i warunki otoczenia sprzyjające rozwojowi choroby. Dbając o nasze zdrowie, powinniśmy eliminować w jak najwyższym stopniu wartości nowotworowe, na które mamy wpływ czyli takie jak dieta, palenie tytoniu, promieniowanie ultrafioletowe, promieniowanie jonizujące. Społeczeństwo często nie jest świadome tego jakie zagrożenia niosą za sobą złe nawyki żywieniowe, stosowanie używek w postaci alkoholu i palenia tytoniu oraz brak profilaktyki nowotworowej.

Gmina Gogolin wychodząc naprzeciw mieszkańcom w trosce o ich zdrowie postanowiła położyć nacisk na promocję badań profilaktycznych w zakresie wykrywania raka jelita grubego, raka szyjki macicy oraz raka piersi. Priorytetami działań władz samorządowych Gogolina w zakresie profilaktyki będzie szerzenie wiedzy na temat chorób nowotworowych, organizacja badań przesiewowych na terenie Gminy Gogolin oraz podnoszenie standardów jakości badań świadczonych w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Gogolinie. Gmina będzie dążyć do zapobiegania oraz wcześniejszego wykrywania nowotworów poprzez upowszechnianie i zwiększanie dostępności do leczenia, co przyczyni się do zmniejszenia zachorowalności oraz poprawi skuteczność leczenia.

Rozdział 2

Epidemiologia

W każdej populacji rozwój chorób nowotworowych przebiega nieco inaczej. Widoczną różnicę można dostrzec pomiędzy krajami wysokorozwiniętymi, a krajami uboższymi z Europy Wschodniej. W krajach sąsiadujących z Polską zachorowalność i liczba zgonów na raka szyjki macicy jest zdecydowanie mniejsza wskutek wczesnego wykrywania i leczenia tej choroby. Podobne zjawisko obserwuje się przy nowotworach jelita grubego, gdzie różnica w umieralności między „starymi” członkami Unii Europejskiej a Polską wciąż się powiększa. Wymienione rodzaje schorzeń, zaraz po chorobach układu krążenia stanowią jedną z głównych przyczyn zgonów w Polsce. Według Krajowego Rejestru Nowotworów w 2013 roku odnotowano 156 tys. zachorowań i 94 tys. zgonów na nowotwory złośliwe. Rozwój sytuacji epidemiologicznej mierzonej pod kątem umieralności w naszym kraju wypada bardzo słabo na tle innych krajów Europy. Niemal we wszystkich państwach zachodnich notuje się tendencję spadkową. W Wielkiej Brytanii i Finlandii od początku lat 80-tych do pierwszej dekady XXI wieku współczynnik umieralności na nowotwory złośliwe wśród mężczyzn obniżył

się aż o 30-40%. Również w Czechach i na Węgrzech od około dekady trwa korzystny malejący trend umieralności. W tym porównaniu wydaje się, że Polska jest krajem, w którym utrzymuje się brak postępu w walce z rakiem. Wśród opinii specjalistów nasz kraj negatywnie wyróżnia się pod względem skuteczności programów wczesnej diagnostyki i leczenia. Nowotwory złośliwe bywają zjawiskiem, które charakteryzuje się długim okresem inkubacji. Pierwsze etapy rozwoju choroby bywają niezauważalne i są często diagnozowane po latach w ostatnich fazach rozwoju u osób w podeszłym wieku. Dlatego czynnik umieralności w Polsce dominuje w populacji po 65 roku życia.

Rozszerzenie i odpowiednie finansowanie badań przesiewowych takich jak cytologia, CPA czy kolonoskopia byłoby najskuteczniejszym sposobem poprawy wskaźników umieralności i zachorowań na nowotwory złośliwe. Przy uczestnictwie w badaniach przesiewowych mogą pomóc liczne kampanie informacyjne, które wpłyną na mentalność społeczeństwa i nakłonią do uczestnictwa w lokalnych programach zdrowotnych.

Powiat krapkowicki, a tym samym Gmina Gogolin w stosunku do innych regionów woj. opolskiego charakteryzuje się niewielkim odsetkiem zachorowalności na nowotwory co można wywnioskować z poniższej tabeli:

Lp.	Schorzenie	2011 r.		2012 r.		2013 r.	
		Powiat	Województwo	Powiat	Województwo	Powiat	Województwo
1.	Rak macicy	7	84	4	79	2	73
2.	Rak gruczołu krokowego	10	211	9	277	11	269
3.	Rak sutka	26	449	28	435	29	449
4.	Rak jelita grubego	20	249	25	265	19	307

Źródło: Raport Krajowego Rejestru Nowotworów

Na terenie Gminy Gogolin na koniec 2015 r. zameldowanych było 12 192 mieszkańców, ich podział na poszczególne kategorie wiekowe przedstawia tabela:

Statystyka mieszkańców wg wieku i płci na koniec 2015 r.

Wiek	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Ogółem
0-2	168	191	359
3	55	63	118
4-5	111	115	226
6	66	47	113
7	61	46	107
8-12	289	250	539
13-15	157	159	316
16-17	114	113	227
18	70	56	126
19-65	4068	-	4068
19-60	-	3911	3911
Powyżej 65	689	-	689
Powyżej 60	-	1393	1393
Ogółem	5848	6344	12192

Źródło: Urząd Miejski w Gogolinie

Liczba mieszkanek Gminy Gogolin zakwalifikowanych do badania mammograficznego oraz przebadanych w latach 2013-2015 przedstawia poniższa tabela

Liczba kobiet w 2013r.		Liczba kobiet w 2014 r.		Liczba kobiet w 2015 r.	
zakwalifikowanych do badania	przebadanych	zakwalifikowanych do badania	przebadanych	zakwalifikowanych do badania	przebadanych
1233	590	1297	615	1348	560

Źródło: Raport Krajowego Rejestru Nowotworów

Liczba mieszkanek Gminy Gogolin zakwalifikowanych do badania cytologicznego oraz przebadanych w latach 2013-2015 przedstawia poniższa tabela

Liczba kobiet w 2013r.		Liczba kobiet w 2014 r.		Liczba kobiet w 2015 r.	
zakwalifikowanych do badania	przebadanych	zakwalifikowanych do badania	przebadanych	zakwalifikowanych do badania	przebadanych
1197	574	1256	640	1311	550

Źródło: Raport Krajowego Rejestru Nowotworów

Rozdział 3

Cele programu

Celem głównym w zakresie profilaktyki nowotworowej realizowanej na terenie gminy będzie zapobieganie, wczesne wykrywanie oraz szerzenie wiedzy na temat nowotworów złośliwych.

Celami pośrednimi będzie :

1. Szerzenie wiedzy na temat zasad zdrowego żywienia, które ma wpływ na rozwój raka jelita grubego i żołądka.
2. Szerzenie wiedzy na temat higieny osobistej, samobadania piersi.
3. Wpływ na postawę zdrowotną mieszkańców odnośnie istoty badań profilaktycznych.
4. Polepszenie jakości świadczonych usług w poradniach specjalistycznych Gminnego Ośrodka Zdrowia poprzez doposażenie jednostki w sprzęt do diagnozowania nowotworów.
5. Zawiązanie współpracy z instytucjami społecznymi, rządowymi, pozarządowymi działającymi na rzecz walki z rakiem w celu wymiany dobrych praktyk.

Realizacja poszczególnych celów programu przyczyni się do wykrywania nowotworów we wczesnych fazach rozwoju choroby, w których istnieje szansa 100 % wyleczenia pacjenta. Przekonanie mieszkańców do badań przesiewowych i prowadzenia zdrowego stylu życia w przyszłości może mieć wpływ na ich długość i jakość życia.

Mierniki efektywności

Urząd Miejski w Gogolinie stworzy ankiety skierowane do osób, które skorzystały z badań profilaktycznych. Anonimowe odpowiedzi pozwolą określić średni poziom satysfakcji beneficjentów, średni czas oczekiwania w kolejkach na badania oraz krytykę na temat jakości świadczonych usług. Coroczna analiza mierników wskaże luki programowe i przyczyni się do ich niwelowania w latach następnych.

Gminny Ośrodek Zdrowia w Gogolinie będzie prowadził w poradni ginekologicznej oraz chirurgicznej komputerowy rejestr wykrytych nowotworów oraz podejrzeń wystąpienia choroby. Będzie również tworzona liczba uczestników biorących udział w prelekcjach i spotkaniach informacyjnych.

Rozdział 4

Adresaci programu

Oszacowanie populacji

Gminne działania walki z nowotworami złośliwymi piersi, szyjki macicy oraz jelita grubego są wsparciem oferty Narodowego Funduszu Zdrowia i adresowane do osób, które w danym roku zakwalifikowano do programu SIMP. Gmina Gogolin na przestrzeni roku planuje objąć badaniem przesiewowym cytologicznym ok. 500 kobiet oraz ok. 550 kobiet badaniem mammograficznym. Na bieżąco w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Gogolinie będzie możliwość oddania materiału na badanie utajonej krwi w kale i w zależności od wyniku pacjent będzie kierowany na wykonanie kolonoskopii w celu dalszej diagnozy. Szacuje się, że takiemu badaniu podda się ok. 10 osób rocznie.

Ze względu na sytuację migracji społeczeństwa w rejonie Śląska Opolskiego w tym Gminy Gogolin, dotarcie do grona odbiorców programu nie będzie łatwym zadaniem, gdyż duża część mieszkańców wyjeżdża za granicę w celach zarobkowych. Dotarcie do tych osób jest zdecydowanie trudniejsze, ponieważ ich pobyt w miejscu zamieszkania jest krótkotrwały i sporadyczny. Taka sytuacja wpływa niekorzystnie na osiągnięcie wzrostu procentowego, ponieważ osoby nie przebywające w miejscu zameldowania zostaną ujęte w grupie ryzyka.

Tryb zapraszania do programu

Na badania profilaktyczne do GOZ w Gogolinie pacjentki będą otrzymywać imienne zaproszenia podpisane przez Burmistrza Gogolina. Pozostali adresaci będą mogli uzyskać bieżące informacje umieszczone na plakatach, w ulotkach oraz na stronie internetowej www.gogolin.pl. Jednocześnie przy współpracy z parafiami leżącymi na terenie gminy, będą kolportowane bieżące informacje na temat programu (w formie ogłoszeń i plakatów w gablotkach parafialnych).

Rozdział 5

Organizacja programu

1. Rak szyjki macicy - profilaktyka pierwotna

Rak szyjki macicy jest nowotworem, który potrafi przez lata rozwijać się w organizmie kobiety bezobjawowo i bezboleśnie. Mimo, iż jego wykrycie jest stosunkowo proste, zbyt wiele kobiet nie poddaje się badaniom lub robią to za późno, gdy choroba jest już w stadium zaawansowanym. Jeśli wykrycie nastąpi w miarę wcześnie szanse na całkowite wyleczenie sięga nawet 90 % przypadków. Za większość zachorowań na raka szyjki macicy odpowiedzialny jest wirus brodawczaka ludzkiego HPV w szczególności typu 16 i 18. Powszechną metodą zwalczania wirusa jest przyjmowanie szczepionek przez osoby, które nie rozpoczęły jeszcze życia seksualnego. Gmina Gogolin od 2006 roku propaguje tę metodę wśród dziewcząt trzecich klas gimnazjum, tj. w wieku 13 - 14 lat poprzez zakup dwóch z trzech dawek szczepionek antywirusowych. Stosowane szczepionki to czterowalencyjne. Za pierwszą dawkę szczepionki zapłacą rodzice ze środków własnych, natomiast dwie kolejne będą finansowane z budżetu Gminy. Przed przystąpieniem do szczepień organizowane będą spotkania informacyjne, których adresatami będą rodzice oraz młodzież gimnazjalna. Spotkania prowadzone będą w formie prelekcji przez lekarza ginekologa. Zorganizowanie takich spotkań ma na celu dotarcie do odbiorców programu i uświadomienie im jak niebezpieczne w rezultacie może być lekceważenie prawdopodobieństwa wystąpienia wirusa HPV oraz konsekwencji jakie za sobą niesie brak jego leczenia. Informacje przekazane przez specjalistę wzbogacą również rozdane na spotkaniu materiały edukacyjne wraz z wnioskiem na wyrażenie zgody szczepienia dziecka.

Akcją szczepienia planuje się objąć corocznie wszystkie uczennice klas trzecich gimnazjum czyli ok. 40 dziewcząt. Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Gogolinie Gminą na koniec IV kwartału 2015 r. zamieszkiwało 159 dziewcząt w wieku 13-15 lat.

Efektywność szczepień dziewcząt będzie można ocenić dopiero w latach przyszłych obserwując pierwsze pokolenia poddane badaniu z tego względu, że rak szyjki macicy rozwija się w organizmie przez kilkanaście lat i nie mamy stu procentowej pewności, że jest on wywołany wirusem HPV.

Planuje się również zorganizować dodatkowe spotkanie profilaktyczne dla chłopców w wieku 13 - 14 lat,

którego tematem będzie „Narażenie na raka prącia wywołanego wirusem brodawczaka ludzkiego”.

Organizacja działań profilaktyki pierwotnej przeciwdziałania rakowi szyjki macicy

Lp.	Rodzaj działania	Czas realizacji	Koszt roczny	Uwagi
1.	Przeprowadzenie spotkań edukacyjnych wśród rodziców dzieci objętych szczepieniem przeciwko HPV	Miesiąc styczeń 2016-2020	ok. 300 zł	W spotkaniu wezmą udział rodzice i lekarz specjalista
2.	Zakup materiałów edukacyjnych	Miesiąc styczeń 2016-2020	ok. 500 zł	Ulotki, plakaty, banery
3.	Spotkania informacyjne z chłopcami w wieku 13-14 lat	Miesiąc styczeń 2016-2020	ok. 300 zł	Tematem spotkania będzie omówienie problemu występowania brodawczaka ludzkiego.
4.	Pogadanki na temat profilaktyki nowotworowej, higieny, zdrowego stylu życia	Cały czas 2016-2020	brak	Nabywanie wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych podczas zajęć lekcyjnych w szkole
5.	Szczepienie dziewcząt przeciwko wirusowi HPV	Miesiąc kwiecień - październik 2016-2020	20.000 zł	Po pisemnym wyrażeniu zgody przez rodziców, nastolatki zostaną zaszczepione na terenie szkoły

Koszt jednostkowy szczepienia obejmujący zakup leku oraz usługę jego podania to ok. 600 zł na osobę. Kwoty przedstawione w tabeli są przykładowymi, a wyliczono je w oparciu o działania z lat ubiegłych. Nakłady finansowe mogą ulec zmianie w zależności od sytuacji ekonomicznej Gminy Gogolin w przyszłych latach budżetowych.

2. Rak szyjki macicy - profilaktyka wtórna

Wczesne zaszczepienie się przeciwko wirusowi HPV nie daje 100 % ochrony przed zachorowaniem na raka szyjki macicy. Gmina Gogolin propaguje badania cytologiczne wśród kobiet między 25 a 59 rokiem życia, które w ciągu ostatnich trzech lat nie miały robionego wymazu cytologicznego w ramach NFZ. Referat Zdrowia Urzędu Miejskiego w Gogolinie przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Gogolinie organizuje tzw. „Białe soboty”, podczas których w wybrane weekendy w poradni ginekologicznej GOZ w Gogolinie przeprowadzone są badania skryningowe. Akcja skierowana jest dla kobiet, które w ciągu tygodnia podejmują pracę w godzinach otwarcia Ośrodka i nie mają czasu na wizytę u ginekologa. Celem promocji badań cytologicznych jest dotarcie do jak największej grupy odbiorców. Czynniki promocyjne do wzięcia udziału w badaniach będą: plakaty informujące o terminach badań, ogłoszenia księży na niedzielnych mszach świętych, strona internetowa gminy oraz indywidualne zaproszenia wysłane pocztą. W okresie letnim na obiektach sportowych Gminy Gogolin organizowane będą różne imprezy rekreacyjno-sportowe, w czasie których pracownicy Urzędu Miejskiego w Gogolinie rozpropagują profilaktykę nowotworową w formie rozdania ulotek zachęcających do poddania się badaniom cytologicznym oraz zdrowego stylu życia.

Organizacja badań cytologicznych i ich promocja w latach 2016-2020

Lp.	Rodzaj działania	Koszt roczny	Partnerzy	Czas realizacji
1.	Drukowanie i rozwieszanie plakatów promujących „Białą sobotę”	ok. 500 zł na rok	GOZ w Gogolinie, OPS w Gogolinie, Publiczna	całorocznie

			Biblioteka, Straż Miejska	
2.	Drukowanie i rozdanie ulotek, informacje w internecie	ok. 300 zł na rok	GOZ w Gogolinie, OPS w Gogolinie, Publiczna Biblioteka, Straż Miejska, Wolontariusze	całorocznie
3.	Ogłoszenie badań na mszach św. w kościołach	Brak	Księża	w miesiącach marzec-sierpień
4.	Organizowanie imprez promujących zdrowy styl życia i badania profilaktyczne	ok. 2000 zł na rok	szkoły z terenu Gminy Gogolin, lekarze	marzec-październik
5.	Prelekcja dotycząca walki z rakiem szyjki macicy	ok. 400 zł na rok	GOZ w Gogolinie, lekarz ginekolog-położnik	całorocznie

3. Rak piersi

Rak piersi będący najczęstszym nowotworem występującym wśród kobiet stanowi 22 % wszystkich zachorowań na nowotwory złośliwe. Ustalonymi czynnikami jakie mają wpływ na podwyższone ryzyko jego wystąpienia to wiek, powiązania genetyczne, menopauza w późnym wieku, poród w późnym wieku, mutacja genów BRCA-1 i BRCA-2. Główną przyczyną umieralności na ten nowotwór złośliwy jest zbyt późna diagnoza.

Zalecane badania w podziale czasowym

Wiek kobiety	Samobadanie	Badanie lekarskie	Mammografia
20-40 lat	co 1 miesiąc	co 36 miesięcy	nie
41-50 lat	co 1 miesiąc	co 12 miesięcy	wg wskazań lekarza
powyżej 50 lat	co 1 miesiąc	co 12 miesięcy	co 24 miesiące

Według Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21.08.2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 137, poz. 1126 ze zm.) priorytetem władz jest „zmniejszanie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu nowotworów złośliwych”. Wczesna diagnoza jest głównym narzędziem do zrealizowania w/w cytatu, dlatego należy położyć nacisk na rozpowszechnianie: samobadania piersi, badań lekarskich, USG piersi oraz bezpłatnych badań mammograficznych wykonywanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia dla kobiet w wieku 50 - 69 lat. Badanie rentgenowskie jest najskuteczniejszą metodą w wykrywaniu nowotworów w stadium początkowym. Potrafi rozpoznać zmiany w organizmie, które są niezauważalne podczas badania palpacyjnego. Urząd Miejski w Gogolinie będzie przez cały rok promować akcje mobilnej diagnostyki raka piersi z użyciem mammoosów na terenie Gminy Gogolin.

W roku 2011 Gmina Gogolin przystąpiła do konkursu „Zdrowa Gmina” realizowanego przez Polską Unię Onkologii, w ramach którego zagwarantowano kobietom w wieku 50 - 69 lat darmowy wyjazd do Opolskiego Centrum Onkologii na badania mammograficzne. Pełną organizacją, rejestracją i opieką podczas przewozu zajęli się pracownicy Urzędu Miejskiego w Gogolinie. Podobne akcje planuje się na lata 2016-2020. Innym przedsięwzięciem zwalczania raka sutka jest współpraca z klubem „Amazonki” będącym zrzeszeniem kobiet po masektomi piersi. Celem współpracy jest organizowanie prelekcji, na których „Amazonki” będą dzielić się cennymi informacjami z uczestniczkami spotkania na temat łagodzenia stresu związanego z przebyłą chorobą oraz nakłaniać na wykonywanie badań profilaktycznych. Dzięki tej akcji będziemy się starać wpłynąć na zachowania społeczeństwa i przybliżyć istotny problem zdrowotny jakim jest nowotwór.

Podczas masowych imprez organizowanych dla mieszkańców Gogolina utworzy się przenośny punkt medyczny obsługiwany przez pielęgniarki GOZ w Gogolinie. Stoisko będzie wyposażone w ulotki informacyjne oraz fantom piersi, na którym zainteresowane osoby będą mogły dokonać symulacji samobadania.

Organizacja akcji propagujących walkę z rakiem piersi na terenie Gminy Gogolin

Lp.	Rodzaj akcji	Koszt roczny	Czas realizacji	Uwagi
1.	Organizowanie przyjazdów mammobusów do Gogolina	Brak kosztów poniesionych ze strony Urzędu Miejskiego w Gogolinie	Całorocznie w latach 2016-2020	Pomoc w udzieleniu miejsca postoju mammobusa i rozpowszechnienie akcji
2.	Organizacja „Białych sobót” w GOZ w Gogolinie	ok. 4200 zł rocznie	w miesiącach luty- październik w latach 2016-2020	Planuje się otwarcie poradni ginekologicznej w co drugi weekend w godz. 9-13
3.	Przewóz mieszkanek Gminy Gogolin do Opolskiego Centrum Onkologii	ok. 800 zł na rok w latach 2016-2020	6 wyjazdów w ciągu roku w latach 2016-2020	Kobiety będące pod opieką Centrum będą miały zagwarantowany darmowy przewóz do Opola oraz opiekę
4.	Współpraca z klubem „Amazonki”	ok. 1000 zł na rok w latach 2016-2020	2 spotkania w ciągu roku w latach 2016-2020	Organizowanie wspólnych prelekcji w celu niwelowania stresu związanego z rakiem piersi u kobiet
5.	Promocja profilaktyki prozdrowotnej na imprezach masowych	ok. 1500 zł na rok w latach 2016-2020	w miesiącach maj- lipiec	Zorganizowanie punktów medycznych przy współpracy z GOZ w Gogolinie
6.	Prelekcje wśród uczennic gimnazjum na temat samobadania piersi	ok. 300 zł na rok w latach 2016-2020	miesiąc wrzesień	lekarz ginekolog podczas wizyty w szkole omówi temat samobadania piersi

4 Rak jelita grubego

Nowotwór okrężnicy jest jednym z najbardziej zabójczych chorób w Europie Zachodniej. W Polsce rocznie zapada na niego 13 tys. Polaków, z czego aż 9 tys. umiera. Pięcioletnie przeżycie chorych na raka jelita grubego waha się w granicy 28 %. Tak niski odsetek przeżyć wiąże się ze zbyt późno postawioną diagnozą. Głównym działaniem w zakresie walki z tym nowotworem jest profilaktyka wtórna, polegająca na ukształtowaniu wśród mieszkańców właściwych postulatów żywnościowych. Rak jelita grubego przez długi czas rozwija się bezobjawowo, dlatego realizatorzy programu, będą władli duży nacisk na promocję badań na utajoną krew w kale oraz kolonoskopię. Przy Gminnym Ośrodku Zdrowia w Gogolinie działa przychodnia chirurgiczna, w której pacjenci mogą złożyć materiał do badania oraz uzyskać skierowanie na kolonoskopię.

Działania w zakresie profilaktyki raka jelita grubego

Lp.	Rodzaj akcji	Koszt roczny	Czas realizacji	Uwagi
1.	Spotkania z chirurgiem onkologiem	ok. 500 zł	2 spotkania w ciągu roku w latach 2016-2020	Uczestnicy spotkań poszerzą swoją wiedzę na temat właściwych zachowań żywnościowych, badań profilaktycznych,

				zagrożeń ze strony nowotworu
2.	Promocja profilaktyki raka jelita grubego	ok. 1000 zł	kwiecień-wrzesień w latach 2016-2020	Drukowanie plakatów, ulotek, informacje na stronie internetowej
3.	Badanie na krew utajoną w kale	Koszt po stronie GOZ w Gogolinie	Całorocznie w latach 2016-2020	Mieszkańcy będą mogli poddać się w Gminnym Ośrodku Zdrowia badaniom na krew utajoną w kale

Rozdział 6

Koszty programu

Na realizację programu corocznie Gmina Gogolin przeznaczy w budżecie kwotę ok. 35.000,00 zł. Część środków zostanie przekazana jako dotacja celowa dla realizatora programu.

Rozdział 7

Monitorowanie i ewaluacja

Podczas realizacji programu wszelkie zgłoszenia na badania, liczba osób uczestniczących w spotkaniach z lekarzami zostaną odnotowane przez koordynatora programu. Powstaną listy obecności uczestników, które corocznie będą porównywane z rokiem ubiegłym, aby stwierdzić zainteresowanie profilaktyką nowotworową wśród mieszkańców.

Rozdział 8

Okres realizacji programu

Program profilaktyki nowotworowej w Gminie Gogolin wpisuje się w elementy składowe dokumentu „Strategia rozwoju Gminy Gogolin na lata 2016-2020” i powinien być realizowany przez okres jej trwania tj. 5 lat. Okres realizacji programu będzie uwarunkowany również kondycją finansową Gminy Gogolin.